

ASSESSMENT AND EXAMINATIONS DIRECTORATE

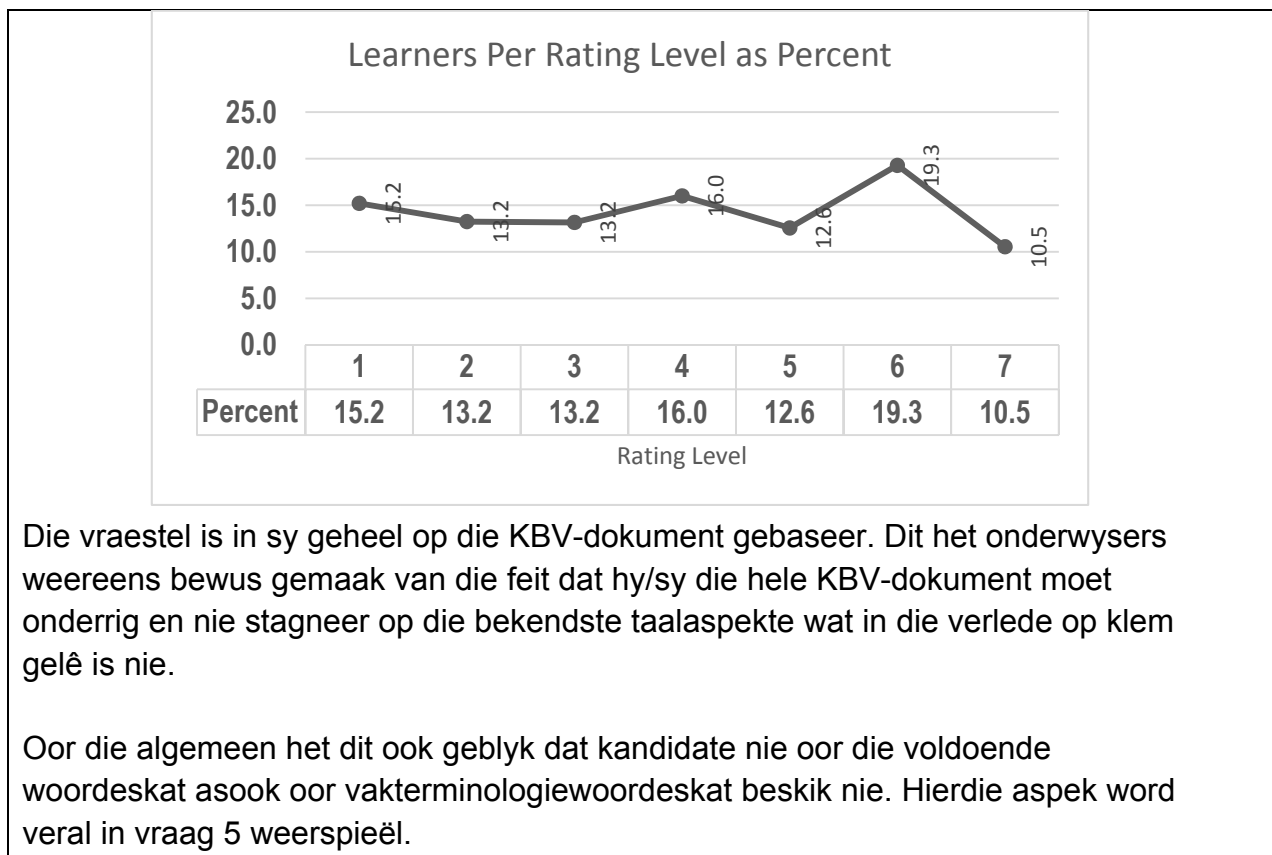
Bundy Park, Private Bag 4571, King William's Town, 5600

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA, Website: www.ecdoe.gov.za

NSC 2016 CHIEF MARKER'S REPORT

SUBJECT :	Afrikaans FAL
PAPER :	1
DURATION OF PAPER :	2 hours
PROVINCE	Eastern Cape
NAME OF THE INTERNAL MODERATOR :	Mr CR Phekun
NAME OF THE CHIEF MARKER :	Mrs A van den Berg
DATE OF EXAMINATION :	3 November 2016
DATES OF MARKING :	29 November – 13 December
HEAD OF EXAMINATION :	NC Lehlakane

SECTION 1: (General overview of Learner Performance in the question paper as a whole)

SECTION 2: Comment on candidates' performance in individual questions (It is expected that a comment will be provided for each question on a separate sheet).

QUESTION 1

(a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Gebrekkige taal- en uitdrukkingsvermoë blyk steeds die meeste kandidate te pootjie. Die nasiener kan agterkom dat die kandidaat die leesstuk verstaan, maar van die antwoorde wemel van Engelse- en slengwoorde. Hier diskwalifiseer die kandidaat homself outomaties.
- Daar het sekere vrae voorgekom wat vlak 5 kognitiewe denke vereis het wat buite die verwoordingsvaardigheid van 'n addisionele taal kandidaat val.
- Baie van hierdie vrae se antwoorde is aangehaal wat 'n perspektiefverskuiwing veroorsaak.

Statistieke is gebaseer op 'n steekproef van 75% van kandidate wat Afrikaans Eerste Addisionele Taal, vraestel 1 in die provinsie eksamen afgelê het.

Vlak	1	2	3	4	5	6	7
%	9.5%	6%	10.7%	11%	13.3%	16.2	33.3

(b) Why was the question answered poorly? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Kandidate lees nie die vrae noukeurig met die doel om te verstaan wat hulle lees nie. Dit blyk dat hulle soeklees en lukraak sinne aanhaal met woorde wat in die vrae voorkom
- Hulle het veral gesukkel met die interpretasie van die visuele teks en het antwoorde buite teksverband gegee. Hier word verwys na vraag 1.21.2.
- Kandidate sukkel met **woordeskaf, idiomatiese taal, insig en interpretasie.**
- Vraag 1.3. Kandidate is geneig om nie die instruksie uit te voer deur slegs 2 woorde te gee nie. Aangesien die instruksies lui: *Watter twee opeenvolgende woorde in paragraaf 1 dui aan dat Markus Persson baie geld gekry het*, het kandidate die antwoord in sinsverband gegee, bv. *Die 2 woorde wat aandui dat Markus baie geld gekry het, is enorme en bedrag. / Markus het 'n enorme bedrag geld.* In laasgenoemde sin word die woorde *enorme bedrag* op geen wyse uitgelig nie.
- Vraag 1.4.2. Kandidate het geweldig gesukkel om die term *kasteelhuis* te omskryf / verduidelik.
- Vraag. 1.5.1. Kandidate beskryf Markus se lewe. Die vraag lui: *Wie se mening*

word hier gegee? Dit blyk dat kandidate die woord *mening* direk met *meaning* vertaal.

- Vraag 1.5.2. Kandidate het slegs die woorde *dis mos die lewe* verduidelik en baie min het by die ander sy van die ironie, wat gevra is, uitgekóm.
- Meer as die helfte van die kandidate het die woord *nuuskierig* eerder as *snuffel* aangehaal as die negatiewe houding wat Markus teenoor die joernaliste gehad het.
- Vraag 1.11 en 1.13.1. Antwoorde is dikwels omgeruil weens gebrek aan begrip en woordeskat. Kandidate herken net *Markus se pa*, en verstaan nie die res van die vraag nie. Enige sin/sinne wat na *Markus se pa* verwys, word dan lukraak aangehaal.
- Kandidate blyk nie die woord *karaktereienskap* te verstaan het nie (vraag 14). Redelik baie kandidate het na paragraaf 8 verwys en die woord *maagpyn* aangehaal. Dit kom voor of hulle antwoord meer verwys het na die rede waarom hy soms nie skool toe gegaan het nie.
- Vraag 1.15: Kandidate haal direk uit die teks aan. In plaas daarvan om te sê dat *hy hulle R40-miljoen se bonusse gegee* het, skryf hulle *hy het R40-miljoen se bonusse ontvang* – met verwysing na Markus. Hier vind dus ook perspektiefverskuiwing plaas.
- Vraag 1.16. Daar was groot verwarring by die swakker kandidate. Omdat die woord *geld* in die vraag is, lei dit baie kandidate om A te kies omdat *geld* die eerste woord langs A is. Die kandidaat se motivering is dan óf idioom B. *Hy maak geld soos bossies* óf hulle verduidelik bloot die idioom.
- Die kandidate moet by vraag 1.21.1 motiveer wie die konflik begin het. 'n Tekort aan woordeskat het hulle egter gekniehalter om 'n verstaanbare verduideliking te motiveer.
- By vraag 1.22 het kandidate gesukkel om skottegoed was en gesinsverhouding en konflik / of nie, bymekaar uit te bring.

c) Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning

- Meer onderrigtyd moet aan die beantwoording van leesbegrip en visuele tekste gewy word.
- Praktiese voorbeelde moet gegee word om afleidings binne teksverband te maak.
- 'n Leesprogram vir kandidate sal baie help vir die uitbreiding van woordeskat en ook om hulle aan die Afrikaanse idioom bloot te stel.
- Kandidate moet geleer word om die kern van die vraag te identifiseer.
- Nadat die kern identifiseer is, moet hy/sy besef dat dit die fokuspunt van die antwoord is en nie onnodig uitgebreide antwoorde gee nie.

- Dit is verkieslik dat kandidate vrae, wat twee feite vereis, nie puntsgewys aanbied nie. Indien die twee korrekte feite in die eerste punt genoem word en die tweede punt is verkeerd, kry die kandidaat slegs een punt vir die eerste korrekte feit in die eerste punt; al is die tweede feit korrek.
- Kandidate moet seker maak dat indien hulle direk aanhaal, die aanhaling 'n perspektiefverskuiwing veroorsaak. Indien die vraag lui by bv. vraag 1.7 *Hoe laat die feit dat Markus se vriende bedags werk, hom voel?* Beantwoord die kandidate met die aanhaling *tog het ek nog nooit so eensaam gevoel nie...* Met hierdie aanhaling verwys die kandidaat dus na homself, die ek. Aanhalingstekens is dus hier belangrik.
- Kandidate moet begelei word om te weet dat met ironie twee kante van die saak gestel moet word. Die punttoekenning is dan twee of geen.

d) Describe any other specific observations relating to responses of learners

- Kandidate beantwoord nie die vrae nie en haal klakkeloos aan met die hoop dat die antwoord êrens in die geskrewe deel voorkom en dat die nasiener dit sal identifiseer.
- Kandidate moet bewus wees van die feit dat indien 'n aanhaling gevra word, die kandidaat die aanhaling woordeliks en sonder foute moet oorskryf.
- Kandidate moet verkieslik 'n reël tussen elke antwoord ooplaat.

e) Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

- Onderwysers moet aan kandidate verduidelik hoe om vrae te ontleed, hoe om 'n vraestel te beantwoord en ook hoe punttoekenning geïnterpreteer moet word.
- **Leerlinge kan geleer word om sy/haar antwoord met die kern van die vraag te begin.** Die antwoorde sal dan in die meeste gevalle korrek wees.
- Kandidate werk slordig en skryf opmekaar wat nasien baie bemoelik.
- Kandidate moet weet dat hulle slegs moet aanhaal wanneer gevra word. Hulle haal groot dele uit die leesstuk aan wat irrelevant is en met die hoop dat die nasiener êrens 'n punt gaan toeken.

QUESTION 2

a) **General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?**

- Kandidate het oor die algemeen redelik gevaar

Statistieke is gebaseer op 'n steekproef van 75% van kandidate wat Afrikaans Eerste Addisionele Taal, vraestel 1 in die provinsie eksamen afgelê het.

Vlak	1	2	3	4	5	6	7
%	4.4%	6.7%	11.3%	8.3%	17.9%	20.5%	30.9%

b) **Why was the question answered poorly? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.**

- Van die kandidate het die opsomming in paragraafvorm aangebied en die feite met punte of kommas geskei.
- Kandidate kon nie die kernfeite identifiseer nie en haal woord vir woord aan; in sommige gevalle enkele woorde wat nie die kernfeit bevat nie.
- Kandidate skryf frases as 'n antwoord. Indien 'n sin nie 'n werkwoord bevat nie, word die feit verkeerd gemerk – selfs al kom die kernfeit daarin voor.
- Dit is duidelik dat baie van die kandidate nie oor die woordeskat beskik of begrip het om dit wat gevra is verstaanbaar oor te dra nie.
- Basiese woordorde- en sinskonstruksiefoute is begaan.
- Baie kandidate het subfeite as antwoorde voorgehou.

c) **Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning**

- Kandidate moet onderrig word in die kuns van opsommingskryf.
- Kandidate moet onderrig word om die instruksies te analiseer en die kern van die vraag te identifiseer. Elke sin van die opsomming moet dan direk verband hou met die kernaspek.
- **Kandidate moet onderrig word dat woorde soos bv.: daarom, dit beteken, voorbeelde, onthou, ens. lei na die uitbreiding van die hoofpunte.**
- Kandidate hoef geen beplanning vir hierdie vraag te doen nie. Van die kandidate het in paragraafvorm beplan en dan netjies puntsgewys oorgeskryf. Die beplanning is dan nie deurgehaal nie. Die nasieners moet dan die beplanning nasien indien die kandidaat nie aandui wat die beplanning en wat die finale opsomming is nie.
- Daar moet 'n werkwoord in elke sin wees, m.a.w. elke punt moet as 'n volsin beantwoord word.

d) Describe any other specific observations relating to responses of learners

- Dit blyk dat baie min kandidate die kuns van opsommingskryf bemeester het.
- Kandidate gee ook dieselfde feit in twee afsonderlike koeëlpunte, maar net in ander woorde.
- Kandidate moet bewus wees dat daar nie meer as een feit per sin gegee moet word nie.
- Die swakker kandidate het direk aangehaal. Dit was egter tot hulle voordeel.

e) Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

- Daar word aanbeveel dat onderwysers op 'n weeklikse basis (5 minute per periode) kandidate 'n paragraaf moet laat lees. Hulle moet dan die kern van die paragraaf identifiseer. Hiermee saam kan kandidate uitspraak en spelling oefen, woordeskat word verbeter asook die gebruik van 'n woordeboek.

QUESTION 3

a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate blyk steeds nie in die analise/interpretasie van advertensies onderrig te word nie.
- Kandidate het oor die algemeen baie swak gevaar.
- Hulle het daarom min begrip gehad van hoe om die vrae te benader en te beantwoord.
- Hooffeite kon nie geïdentifiseer word nie, moontlik weens taalarmoede.

Statistieke is gebaseer op 'n steekproef van 75% van kandidate wat Afrikaans Eerste Addisionele Taal, vraestel 1 in die provinsie eksamen afgelê het.

Vlak	1	2	3	4	5	6	7
%	36.7%	12.6%	12.8%	11.9%	9.2%	7.5%	9.3%

b) Why was the question answered poorly? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Kandidate het nie die vrae verstaan nie.
- Beperkte woordeskat het verhoed dat kandidate die vrae in suiwer Afrikaans aangebied het. Die invoeging van Engelse- en sleng-woorde het hulle gepootjie.
- Kandidate het by vraag 3.1 die hele woord *taalmonument* uitgeskryf i.p.v. *taal*.
- By vraag 3.3 moes die kandidate slegs een woord gee. Hierdie vraag is tot 'n groot mate in sinsverband beantwoord.

- By vraag 3.8 kon kandidate binne konteks van die teks nie die teikengroep identifiseer nie. Die algemeenste antwoorde was óf jongmense óf ouer mense.
- Kandidate het ook gesukkel met die interpretasie van lyftaal (vraag 3.9).

c) Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning

- Kandidate moet meer blootgestel word aan visuele tekste en *advertensietaal*. Dit is duidelik dat kandidate nie genoeg praktiese oefening in die klas kry nie.
- Kandidate moet geleer word dat hulle hulle vrae goed deurlees en verstaan voor hulle antwoord. Dit geld spesifiek met eenwoordantwoorde.

d) Describe any other specific observations relating to responses of learners

- 'n Tekort aan woordeskat en kennis van algemene uitdrukkings, trappe van vergelyking en intensiewe vorme het kandidate punte laat verloor.

e) Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

- Onderwysers moet hulle vergewis van die KBV-vereistes en kandidate sodanig onderrig.

QUESTION 4

a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het gesukkel met die analise/interpretasie van strokies.
- Visuele prikkels is swak geïnterpreteer en ook hier het beperkte woordeskat 'n negatiewe invloed op die resultate gehad.

Statistieke is gebaseer op 'n steekproef van 75% van kandidate wat Afrikaans Eerste Addisionele Taal, vraestel 1 in die provinsie eksamen afgelê het.

Vlak	1	2	3	4	5	6	7
%	15.9%	11.1%	11.5%	13.5%	13.6%	15.2%	19.2%

b) Why was the question answered poorly? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Kandidate het van die vrae nie verstaan nie.
- Beperkte woordeskat het ook hier verhoed dat kandidate die vrae in suiwer en in verstaanbare Afrikaans aangebied het.
- Kandidate beskik nie oor idiomatiese taalvermoë om die antwoorde verstaanbaar

weer te gee nie.

- By vraag 4.2 het kandidate die woord *u* as 'n hoofletter *U*. Die antwoord *meneer*, *mevrou*, *juffrou* is dan in kleinlettertjies aangebied.
- Die woord *veralgemeen*, by vraag 4.3, is deur baie kandidate verkeerdelik oorgeskryf en onnodige punte is deur 'n spelfout/oorskryffout ingeboet.
- By vraag 4.4 is *blitsvinnig* of as 2 woorde of met 'n [z] gespel (*blitzvinnig*).
- Vraag 4.5: kandidate sukkel met die reël dat die werkwoordgroep agtertoe geskuif moet word.
- Met vraag 4.7 het die kandidate geweldig klei getrap. Beperkte woordeskat en foutiewe sinskonstruksie het daartoe gelei dat kandidate nie die twee interpretasies van *drink en bestuur* kon verduidelik nie.

c) Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning

- Kandidate moet blootgestel word aan en onderrig word in visuele tekste asook strokiestaal en -tegnieke.

d) Describe any other specific observations relating to responses of learners

- Kandidate is geneig om direk uit Engels in Afrikaans te vertaal wat sinsbetekenis kan beïnvloed.
- Liggaamstaal en gesigsuitdrukkinge kon deur baie van die kandidate nie geïnterpreteer word nie.

e) Any other comments useful to teachers, subject advisors, teacher development etc.

- Onderwysers moet die KBV-dokument tesame met die eksamenriglyne bestudeer om 'n deeglike oorsig te kry van dit wat van die kandidate verwag word. Dit is onredelik om 'n kandidaat nie volgens vereistes te onderrig nie en dan van hulle te verwag om die finale eksamen met vlieënde vaandels te slaag.

QUESTION 5

a) General comment on the performance of learners in the specific question. Was the question well answered or poorly answered?

- Kandidate het uiters swak in hierdie afdeling gevaar.
- By die prosavraag het kandidate nie oor die kennis van taalkonvensies beskik nie.
- By die visuele teks was beperkte woordeskat bo verwagting die grootste probleem.

Statistieke is gebaseer op 'n steekproef van 75% van kandidate wat Afrikaans Eerste Addisionele Taal, vraestel 1 in die provinsie eksamen afgelê het.

Vlak	1	2	3	4	5	6	7
%	29.4%	13.4%	16.6%	16.4%	13%	7.9%	3.3%

b) Why was the question answered poorly? Also provide specific examples, indicate common errors committed by learners in this question, and any misconceptions.

- Daar is kandidate wat nie die vraestel kon voltooi nie – hoewel in die minderheid.
- Kandidate gebruik hoofletters in die middel van 'n sin of na 'n komma.
- Vrae word nie korrek genommer nie.
- Eenwoordantwoorde is in sinne aangebied en baie oorskryffoute is begaan.
- Kandidate is onseker hoe om 'n stelsin in 'n bevelsin te verander. Kandidate het oorskryffoute begaan en woorde is uitgelos; veral in hierdie geval die woord **so**.
- Kandidate verstaan duidelik nie wat 'n homoniem is nie.
- Waar eenwoordantwoorde verlang is, was korrekte spelling die grootste probleem.
- Kandidate sukkel steeds met basiese taalkundige aspek soos die toekomstende tyd.
- Die infinitief is steeds 'n doring in die vlees vir menige kandidate.
- Intensiewe vorme moet aanmekaar en as een woord geskryf word.
- Kandidate sukkel steeds met woordorde by voegwoorde.
- By die toekomstende tyd word slegs *sal* aanvaar en nie *gaan* nie. Kandidate het ook wees uitgelaat as die toekomendetydsvorm van *is*.
- Spelling, woordeskat en sinsontleding is die grootste achilleshiel vir die Eerste Addisionele Taalkandidate.

c) Provide suggestions for improvement in relation to Teaching and Learning

- Weens die drukte met die groot hoeveelheid voorgeskrewe werke, is taalonderrig en -hersiening in graad 12 beperk. **Daar moet egter steeds taalwerk en/of taalhersiening gedoen word** sodat die kandidate deurgaans aan formele taalonderrig blootgestel word ter voorbereiding van hulle finale eksamen.
- Daar moet opgelet word dat die woord **gaan**, nie as toekomendetydsvorm aanvaar word nie. *Jou lyftaal **sal gaan** ook baie negatief **wees**.*
- Kandidate moet aangemoedig word om te lees; dit sal woordeskat en taalidroom verbeter.
- Ouers moet by die onderrigprogram betrek word wat 'n positiewe aanmoediging vir die kandidate sal wees.
- Onderwysers moet die beantwoording van vraestelle by hulle leerders inskerp.

d) Describe any other specific observations relating to responses of learners

- Die gebrek aan kennis van taalkonvensies en woordeskat blyk die grootste probleemareas te wees.
- Daar moet meer klem op handskrif gelê word. Van die kandidate skryf onleesbaar.

Algemene kommentaar.

- Kandidate moet geleer word dat wanneer hulle 'n fout maak hulle nie pyltjies moet trek om te wys dat bv. vraag 1.3 se antwoord by 1.4 moet kom en visa versa nie. Hulle moet eerder die totale vraagnommer en antwoord doodtrek en oorskryf.
- Kandidate moet verkieslik 'n reël tussen antwoorde ooplaai.
- Hulle aandag moet ook daarop gevestig word dat hulle elke vraag op 'n skoon bladsy moet begin.
- 'n Netjiese handskrif is belangrik. Indien die nasiener nie kan uitmaak wat die kandidaat geskryf het nie, veral by eenwoordantwoorde, kan 'n punt nie toegeken word nie.
- Kandidate moet nie twee letters oormekaar skryf nie. Indien hy/sy 'n fout begaan, moet die woord verkieslik met 'n enkelstreep doodgetrek word en langsaan oorgeskryf word.
- Onderwysers moet dit op die kandidate se hart druk dat hulle nie
 - flaterwater mag gebruik nie,
 - glimpenne mag gebruik nie en
 - slegs een kleur pen moet gebruik.
- Onderwysers kan leerders aanmoedig om Afrikaanse webwerwe te besoek.
- Vakkennis van kundige onderwysers moet deur middel van werksessie na die onderwysers wat voor die klas staan, teruggeploeg word.
- Afrikaans moet as lewende taal aangebied word sodat die leerders 'n liefde vir die taal ontwikkel. Hierdie positiewe gesindheid sal dan in hulle uitslae weerspieël word.
- Afrikaans moet in Afrikaans aangebied word en so min moontlik Engels moet in die klas gepraat word.
- Daar moet op die leerders se hart gedruk word dat hulle wel vir vraestel 1 MOET leer.